

[Jens Møller]

som 47 år siden, da jeg var ca. 10 år gammel og første gang var til politisk møde. Da var der to politikere, der talte, to repræsentanter for nogle af de partier, der er herinde endnu i dag. Jeg kan huske, at jeg som stor dreng sad og undrede mig over dem, for den ene talte sådan, at vi fik tydeligt indtryk af, at den anden var uduelig, uden ideer og uden konkrete forslag. Da det blev den andens tur til at tale, ja, så fik vi det samme indtryk af den første. Derfor er der ikke noget at sige til det, hvis vi, der hørte på, fik den opfattelse, at de havde ret begge to.

Denne form for polemik, hvor man nedgør alt og alle, alle andre end én selv, har heldigvis været noget på retur i de senere år. Jeg synes, der har været en tendens til, at den politiske debat er blevet mere fair, mere konstruktiv, og det synes jeg vi skal være glade for. Men det er beskæmmende at høre, at landets næststørste parti, det parti, der ustandselig taler om fremskridt osv., på dette punkt altså bruger en metode, der var gængs for nogle og fyrretyveår siden og helt har glemt at springe på det fremskridt, der er sket på disse områder. Hvis man virkelig troede, at hr. Svend Andersen (Rosk. a.) mente, hvad han stod heroppe og sagde, ja, så ville det være svært at undlade at henføre hans umådeholdne selvglæde til en form for megalomani.

Til hr. Erling Olsen, socialdemokratiets ordfører, vil jeg gerne sige tak for et positivt oplæg. Det var et oplæg til samarbejde, et samarbejde hen over midten, og det mener vi stadig i kristeligt folkeparti virkelig kan hjælpe os i Danmark i dag. Men det må jo så også betyde, at de tilløb til samarbejde og enkelte eksempler på virkeligt samarbejde, som socialdemokratiet har haft med partierne til venstre for sig, må opfattes som en parentes, at man nu er beredt til at lade det ligge og fremover igen søge at løse problemerne med et større flertal hen over midten.

De problemer, der stadig går på her i Danmark, er beskæftigelsen og betalingsbalancen. Det har vi nu talt om ved afslutningsdebatten de sidste 3-4 år, og hvis vi skal gå det hele generelt igennem, ja, så må det stort set blive det samme, som vi har sagt de andre år – desværre. Derfor skal jeg afholde mig fra det, men i stedet for kun tage nogle enkelte sider frem.

Det første er spørgsmålet, om indkomstpoltikken nu har virket efter hensigten. Det kan naturligvis være svært at afgøre. Vi har stadig en alt for stor arbejdsløshed, og betalingsbalanceunderskuddet er heller ikke blevet meget mindre. Men vi må så stille det spørgsmål: hvordan var det gået, hvis vi ingen indkomstpoltik havde haft? Så var det jo nok gået endnu værre. I den forbindelse er der også mange lønmodtagere, der stiller sig selv det spørgsmål, om de nu ikke snart har ofret nok, om ikke det nu er andre, der skal lægge for.

Jeg tror, vi her må se i øjnene, at der er meget stor forskel på de forskellige lønmodtagergrupper, og det er netop noget af det, der ligesom sætter et spørgsmålstegn ved det hele. Der er virkelig grupper af lønmodtagere, der har måttet ofre meget på indkomstpoltikkens alter. Det er folk som tjenestemænd – og dér tænker jeg ikke bare på dem med de høje indtægter, men også på dem med de ganske jævne og små indtægter – det er mange funktionærer og andre i disse grupper, som ikke har haft mulighed for lønglidning o. lign.; de har ofret deres del.

Men desværre må vi også indse, at der er andre grupper, deriblandt enkelte ret så højt-lønnede, der har været ganske usolidariske i denne situation og har tiltaget sig selv lønforhøjelser, som går langt ud over de rammer, der var fastlagt, og det, som andre har måttet holde sig inden for. I den forbindelse må vi jo da også nævne, at der er enkelte arbejdsgivere og enkelte områder, der har givet alt for let efter, nemlig områder, hvor man bare har kunnet vælte lønstigningerne over på priserne, så man ikke selv har sat noget til på det. På den måde har man også her ført en usolidarisk lønpolitik og en usolidarisk indkomstpoltik.

Det næste problem er, om indkomstpoltik nu også er det samme som lønpolitik. Da indkomstpoltikken jo er en del af omkostningspoltikken, må vi sige, at den rent faktisk i denne forbindelse også er lønpolitik, for det er lønnen, der er en omkostning; det behøver andre indkomster ikke at være.

Når det er sagt, må det også siges, at man da selvfølgelig forstår, at når lønmodtagerne – og det er jo næsten os alle sammen efterhånden – skal holde tilbage, så vil de ikke gøre det på en sådan måde, at det fører til, at virksomhedsejere, kapitalejere, og hvem